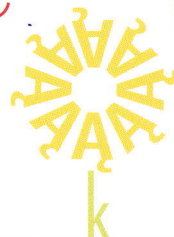
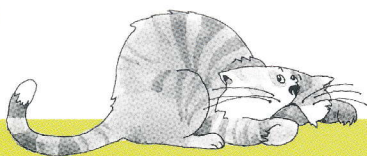

NĖ DIENOS BE LIETUVIŲ KALBOS

VADOVĖLIS PRADEDANTIEMS

Virginija STUMBRIENĖ
Aurelija KAŠKELEVIČIENĖ

**NĖ DIENOS
BE LIETUVIŲ
KALBOS**

 VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

VILNIUS, 2020

1

skyrius

SUSIPAŽINKIME!

Mokymės:

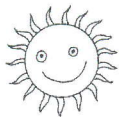
- pasisveikinti ir atsisveikinti;
- prisistatyti ir pristatyti kitą.

Pokalbiai

- 1 *Daiva:* Labas rytas.
Vytautas: Labas rytas.
Daiva: Mano vardas Daiva.
Vytautas: Labai malonu. Aš Vytautas.

- 2 *Tomas:* Laba diena.
Rasa: Laba diena.
Tomas: Ar jūs esate Rasa Kuodytė?
Rasa: Taip. O jūs esate Tomas, studentas iš Niujorko?
Tomas: Taip. Dabar studijuoju Vilniuje.
Rasa: Puiku, aš taip pat studijuoju Vilniuje.

- 3 *Klientas:* Laba diena.
Administratorė: Laba diena.
Klientas: Ar yra ponas Pakšys?
Administratorė: Taip. Kaip jūsų vardas ir pavardė?
Klientas: Aš esu Jonas Degutis.
Administratorė: Iš banko?
Klientas: Taip.
Administratorė: Prašom.
Klientas: Ačiū.

- 4 *Dėstytoja:* Laba diena. Aš esu jūsų dėstytoja.
Mano vardas Ieva.
Ana: Labai malonu. Aš esu Ana iš Lenkijos.
Dėstytoja: O koks jūsų vardas?
Danielius: Mano vardas Danielius. Aš esu iš Austrijos,
iš Vienos. O čia – Jekaterina.
Jekaterina: Labai malonu. Aš esu iš Rusijos, iš Maskvos.

- 5 *Rasa:* Labas. Aš Rasa. Koks tavo vardas?
Tomas: Labas. Aš Tomas. Iš Vokietijos.
Rasa: Tu kalbi lietuviškai?!
Tomas: Aš tik truputį suprantu lietuviškai.
Gal kalbame angliškai?
Rasa: Gerai.

- 6 *Klientas:* Atsiprašau, aš tik truputį kalbu lietuviškai.
Ar jūs kalbate angliškai?
Administratorė: Taip, aš kalbu angliškai.

- 7 *Paulius:* Labas vakaras. Ar yra Šarūnas?
Eglė: Labas vakaras. Ne, dabar nėra. Jis Kaune.
Paulius: Ačiū. Labanakt.
Eglė: Nėra už ką. Labanakt.

- 8 *Sekretorė:* Muziejus.
Klientas: Laba diena.
Sekretorė: Laba diena.
Klientas: Čia Vytautas Radaitis. Iš ministerijos.
Atsiprašau, ar yra ponas Kuodys?
Sekretorė: Ne. Direktorius dabar Vokietijoje.
Klientas: Ačiū. Sudie.
Sekretorė: Nėra už ką. Sudie.

- 9 *Akira:* Laba diena. Atsiprašau, ar čia konferencijos registracija?
Administratorė: Taip, prašom. Kokia jūsų pavardė?
Akira: Izumi.
Administratorė: Koks vardas?
Akira: Akira.
Administratorė: Ar jūs esate iš Japonijos?
Akira: Taip, bet dabar gyvenu ir dirbu Berlyne.

Žodynas

abėcėlė

šalys, miestai, gyventojai, vardai

Antanas	Amsterdamas	amerikietis	A a	amerikietė	Anglija	Aušra
			Ą ą			
Balys	Berlynas	bulgaras	B b	bulgarė	Bulgarija	Birutė
	Ciurichas		C c			
Česlovas	Čadas	čekas	Č č	čekė	Čekija	Česlava
Dainius	Drezdenas	danas	D d	danė	Danija	Dalia
Edvinas	Esenas	estas	E e	estė	Estija	Eglė
			Ę ę			
			Ė ė			
Feliksas	Frankfurtas	filipinietis	F f	filipinietė	Filadelfija	Fausta
Gintaras	Gardinas	graikas	G g	graikė	Graikija	Gražina
Hubertas	Helsinkis	havajietis	H h	havajietė	Haga	Henrika
Ignas	Izraelis	ispanas	I i	ispanė	Ispanija	Inga
			Į į			
			Y y			
Jurgis	Jerevanas	japonas	J j	japonė	Japonija	Jurga
Kostas	Kijevas	kinas	K k	kinė	Kanada	Kristina
Laurynas	Londonas	lietuvis	L l	lietuvė	Lietuva	Lina
Martynas	Milanas	moldavas	M m	moldavė	Moldova	Monika
Norbertas	Niujorkas	norvegas	N n	norvegė	Norvegija	Nijolė
Osvaldas	Oslas	olandas	O o	olandė	Otava	Otilija
Paulius	Paryžius	prancūzas	P p	prancūzė	Prancūzija	Patricija
Rytis	Rokiškis	rusas	R r	rusė	Rusija	Rūta
Saulius	Seulas	suomis	S s	suomė	Suomija	Saulė
Šarūnas	Šanchajus	švedas	Š š	švedė	Švedija	Šarūnė
Tadas	Talinas	turkas	T t	turkė	Turkija	Teresė
Ugnius	Urugvajus	ukrainietis	U u	ukrainietė	Ukraina	Ugnė
			Ū ū			
Vytautas	Vilnius	vokietis	V v	vokietė	Vokietija	Viktorija
Zenonas	Zalcburgas		Z z		Zimbabvė	Zita
Žilvinas	Žalgiris	žydas	Ž ž	žydė	Ženeva	Živilė
			-as		-a	-ė
			-is			
			-ys			
			-us			

būti, yra, buvo

nebūti, nėra, nebuvo

dirbti, dirba, dirbo

gyventi, gyvena, gyveno

kalbėti, kalba, kalbėjo

studijuoti, studijuoja, studijavo

suprasti, supranta, suprato

administratorius, administratorė

bendradarbis, -io; bendradarbė

dėstytojas, dėstytoja

draugas, draugė

klientas, klientė

ponas, ponია

sekretorius, sekretorė

studentas, studentė

miestas

senamiestis, -io

universitetas

auditorija

darbas

taip

ne

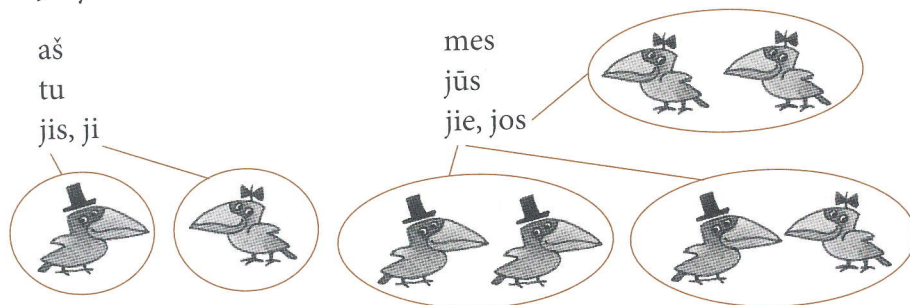

Gramatika

1. Asmeniniai įvardžiai.

Ji yra lietuvė.

Jis yra studentas.

2. Veiksmazodis būti.

– Aš **esu** Tomas. O jūs?

– Aš **esu** Lina.

– Aš **esu** amerikietis? O jūs?

– Aš **esu** lietuvė.

– Aš **esu** studentas. O tu?

– Aš taip pat **esu** studentas.

būti, yra, buvo

aš	esu			mes	esame
tu	esi			jūs	esate
jis, ji		→	yra	←	jie, jos

3. Klausiamieji žodžiai kas ir ar.

– **Kas** jis yra?

– Jis yra Andrius – mano draugas.

– Aš esu lietuvis. **Kas** jūs esate?

– Aš esu prancūzė.

– **Ar** tu esi Tomas?

– Taip, aš esu Tomas.

– **Ar** jūs esate Mykolas?

– Ne, aš esu Tomas.

4. Veiksmazodis nebūti.

– Ar ji yra Rūta?

– Ne, ji **nėra** Rūta. Ji yra Lina.

– Ar jūs esate lietuvis?

– Ne, aš **nesu** lietuvis. Aš esu latvis.

nebūti, nėra, nebuvo

aš	nesu			mes	nesame
tu	nesi			jūs	nesate
jis, ji		→	nėra	←	jie, jos

5. Daiktavardžių vienaskaitos kilmininkas. Prielinksnis iš.

- Iš kur tu esi? – Iš kur jūs esate?
 – Aš esu iš **Vilniaus**. – Aš esu iš **Kauno**.

V. (Nom.) kas?	-as ↓	-is ↓	-ys ↓	-a ↓	-ė ↓	-us ↓
K. (Gen.) ko?	-o	-io	-io	-os	-ės	-aus

Kaunas ↓ 	Rokiškis ↓	Panevėžys ↓	Nida ↓	Plungė ↓	Alytus ↓
Kauno 	Rokiškio	Panevėžio	Nidos	Plungės	Alytaus

6. Daiktavardžių vienaskaitos vietininkas.

- Kur tu esi? – Kur jūs dabar esate?
 – Aš esu **universitete**. – Mes esame **senamiestyje**.

V. (Nom.) kas?	-as ↓	-is ↓	-ys ↓	-a ↓	-ė ↓	-us ↓
Vt. (Loc.) kur?	-e	-yje	-yje	-oje	-ėje	-uje

Kaunas ↓ 	Rokiškis ↓	Panevėžys ↓	Nida ↓	Plungė ↓	Alytus ↓
Kaune 	Rokiškyje	Panevėžyje	Nidoje	Plungėje	Alytuje

7. Veiksmažodžių esamasis laikas, -a tipas.

- Kur tu **gyveni**? – Kur jūs **gyvenate**?
 – Aš **gyvenu** Kaune. – Mes **gyvename** Vilniuje.

gyventi, gyvena, gyveno

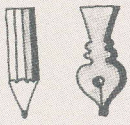
aš	<u>gyvenu</u>	mes	<u>gyvename</u>
tu	<u>gyveni</u>	jūs	<u>gyvenate</u>
jis, ji	→ gyvena ←	jie, jos	

8. Prieveiksmai su -iškai.

- Ar tu kalbi **lietuviškai**? – Ar jūs suprantate **prancūziškai**?
 – Taip, aš kalbu **lietuviškai**. – Ne, aš nesuprantu **prancūziškai**.
 – Aš kalbu **lietuviškai, rusiškai ir angliškai**. Kaip jūs kalbate?
 – Aš kalbu **lietuviškai ir angliškai**.

anglas ↓ 	lietuvis ↓	latvis ↓	rusas ↓	lenkas ↓
angliškai 	lietuviškai	latviškai	rusiškai	lenkiškai

 vokietis – vokiškai

Žodyno, gramatikos, rašymo ir kalbėjimo užduotys

1 Kas suras daugiau žodžių?

S	U	P	R	A	N	T	I	O	A
K	I	N	A	S	E	E	G	Y	N
V	A	R	D	A	S	S	Y	R	G
K	I	L	I	E	T	U	V	A	L
O	R	A	Š	S	J	I	E	A	È
K	I	B	M	T	I	R	N	R	K
S	S	A	E	A	K	A	U	Ž	A
J	I	S	S	S	M	A	N	O	L
S	U	O	M	I	Š	K	A	I	B
A	T	S	I	P	R	A	Š	A	U

2 Kas suras daugiau žodžių?

lietuviskarssuprantamesjiedesuisšdadirbatekalbiturangliškaiikgyvename
lietuvis,

3 Įrašykite žodžius: aš, tu, jis, ji, mes, jūs, jie, jos.

- Ar **tu** esi lietuvis? 2. Kur gyvenate? 3. Dabar gyvename Vilniuje. 4. Bjornas yra iš Norvegijos, gyvena Osle.
- kalbu lietuviškai, angliškai, rusiškai. 6. yra lietuvis.
- Milda ir Vytautas gyvena Lietuvoje, kalba lietuviškai.
- Rasa ir Rūta yra iš Lietuvos, gyvena Nidoje.

4 Įrašykite žodžius: esi, ~~esu~~, dirbate, gyvena, gyvenai, gyvenu, kalba, nekalbame, suprantame.

- Aš **esu** iš Vilniaus. 2. Iš kur tu ? 3. Ar tu Vilniuje? 4. Aš Kaune. 5. Šarūnas senamiestyje.
- Mes šiek tiek , bet lietuviškai. 7. Jis angliškai ir rusiškai. 8. Ar jūs universitete?

5 **Irašykite tinkamą formą.**

būti, yra, buvo

1. Ji **yra** studentė. 2. Aš studentas. 3. Mes Vilniuje.
4. Ar jūs anglė? 5. Iš kur tu

dirbti, dirba, dirbo

1. Kur jis ? 2. Ar jūs Kaune? 3. Mes
..... Vilniuje. 4. Aš Vilniuje, o ji Kaune.
5. Jie gyvena ir Lietuvoje.

gyventi, gyvena, gyveno

1. Jos Prancūzijoje. 2. Ar jūs Lietuvoje?
3. Aš Lietuvoje. 4. Kur ponas Degutis?
5. Mes Nidoje.

kalbėti, kalba, kalbėjo

1. Kas vokiškai? 2. Ar tu lietuviškai?
3. Aš lietuviškai, rusiškai, angliškai. 4. Jos
prancūziškai. 5. Kaip jūs

suprasti, supranta, suprato

1. Jis lietuviškai ir rusiškai. 2. Atsiprašau, aš
lietuviškai. 3. Kas itališkai? 4. Ar tu itališkai?

studijuoti, studijuoja, studijavo

1. Kur jūs ? 2. Mes universitete. 3. Ar tu
..... Vilniuje? 4. Taip, aš Vilniuje. 5. Jie taip pat
..... Vilniuje.

6 **Parašykite, kas kur yra.**

1.	Lietuva yra Europoje .	Europa
2.	Vilnius yra	Lietuva
3.	Senamiestis yra	Vilnius
4.	Universitetas yra	Senamiestis
5.	Auditorija yra	Universitetas
6.	Mes esame	auditorija

7 **Atsakykite į klausimus.**

1. Ar Milda yra lietuvė? Taip, **ji** yra *lietuvė*. 2. Ar tu esi vokiečių? Ne, nesu 3. Ar Paulius ir Tomas yra iš Latvijos. Ne, nėra 4. Ar Rūta ir Vytautas gyvena Vilniuje? Ne, negyvena 5. Ar jūs kalbate angliškai? Taip, kalbame 6. Ar Jonas dirba Kaune? Taip, dirba

8 **Parašykite sakinius pagal pavyzdį.**

Čia yra	Aš esu iš	Aš gyvenu	Čia yra	Aš esu iš	Aš gyvenu
Amerika	Amerikos	Amerikoje	Vašingtonas	Vašingtono	Vašingtone
Anglija			Londonas		
Airija			Dublinas		
Austrija			Viena		
Baltarusija			Minskas		
Čekija			Praha		
Danija			Kopenhaga		
Estija			Talinas		
Ispanija			Madridas		
Italija			Roma		
Japonija			Tokijas		Tokijuje
Kanada			Otava		
Kinija			Pekinas		
Latvija			Ryga		
Lenkija			Varšuva		
Lietuva			Vilnius		
Norvegija			Oslas		
Prancūzija			Paryžius		
Rusija			Maskva		
Suomija			Helsinkis		
Švedija			Stokholmas		
Ukraina			Kijevas		
Vengrija			Budapeštas		
Vokietija			Berlynas		

9 *Parašykite sakinius pagal pavyzdį.*

<i>Čia yra</i>	<i>Jis yra</i>	<i>Ji yra</i>	<i>Jis, ji, kalba</i>
Anglija	anglas	<i>anglė</i>	<i>angliškai</i>
Baltarusija	baltarusis		
Čekija	čekas		
Danija	danas		
Estija	estas		
Ispanija	ispanas		
Italija	italas		
Japonija	japonas		
Kinija	kinas		
Latvija	latvis		
Lenkija	lenkas		
Lietuva	lietuvis		
Norvegija	norvegas		
Prancūzija	prancūzas		
Rusija	rusas		
Suomija	suomis		
Švedija	švedas		
Ukraina	ukrainietis		
Vengrija	vengras		
Vokietija	vokietis		

10 Pažiūrėkite į paveikslėlį ir parašykite, kas kur gyvena ir kas iš kur yra.

Vilnius, Gediminas

1. **Gediminas gyvena Vilniuje. Jis yra iš Vilniaus.**

2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.

11 Sujunkite sakinių dalis.

1 Elvyra ir Ramunė	A o tavo?
2 Mes gerai kalbame	B Paulius?
3 Aš suprantu lenkiškai,	C rusiškai ir šiek tiek lenkiškai.
4 Jūs gyvenate ir	D studijuojate?
5 Ji dirba	E Varšuvos.
6 Ar jūsų vardas	F bet nekalbu.
7 Mano vardas Rūta,	G dirba universitete.
8 Aš esu lietuvė, o ji	H ir pavardė?
9 Studentė yra iš	J anglė.
10 Kaip jūsų vardas	K dirbate senamiestyje.
	L rusas.
	M Kaune.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
G									

12 *Sujunkite sakinių poras.*

1	Mano vardas Algimantas.	A	Taip, šiek tiek lietuviškai ir rusiškai.
2	Ar jūs dabar gyvenate Kaune?	B	Ne, iš Latvijos.
3	Ar yra Rūta?	C	Ne, aš italas.
4	Atsiprašau, kur jūs studijuojate?	D	Labai malonu. Aš Elvyra.
5	Ar jūs kalbate lietuviškai?	E	Ne, Klaipėdoje.
6	Ar jie yra iš Lietuvos?	F	Aš esu Lina. O kaip jūsų vardas?
7	Koks jūsų vardas?	G	Labanakt.
8	Ar jūs amerikietis?	H	Ne, nėra.
		J	Taip, mano pavardė Jonaitis.
		K	Universitete.

1	2	3	4	5	6	7	8
D							

13 *Pabaikite pokalbius.*

- *Laba diena.*

– Laba diena.

–, ..?

– Muziejus yra senamiestyje.

– Ačiū.

– Prašom.
- *Alio.*

–

– Labas rytas.

– ?

– Ne, Vytautas dabar banke.

–

– Nėra už ką. Sudie.
- ?

– Ne, aš nedirbu. Aš studijuju.

– ?

– Vilniuje.
- *Ar ji yra iš Sankt Peterburgo?*

–

– O iš kur ji yra?

–

– *Ar Krokva yra Lenkijoje?*

– Taip.

Skaitymas

1 *Perskaitykite pokalbį ir pažymėkite, kurie teiginiai teisingi, o kurie – neteisingi.*

Ramunė: Kas jis? Studentas?

Elvyra: Tai Bjornas. Mano bendradarbis. Jis yra iš Norvegijos, iš Oslo. Dabar gyvena Vilniuje. Dirba universitete.

Ramunė: Jis norvegas?

Elvyra: Ne, švedas.

Ramunė: Ar jis kalba tik švediškai?

Elvyra: Jis puikiai kalba norvegiškai, angliškai, rusiškai. Supranta ir lietuviškai, bet nekalba.

Ramunė: O kas ji?

Elvyra: Mano draugė Veronika.

Ramunė: Lietuvė?

Elvyra: Ne, čekė.

Ramunė: Ji taip pat dirba universitete?

Elvyra: Ne, ji studentė, studijuoja Prahoje.

Ramunė: Ar ji kalba lietuviškai?

Elvyra: Taip, labai gerai.

<i>Teiginys</i>	<i>Teisingas</i>	<i>Neteisingas</i>
1. Bjornas yra studentas.		✓
2. Elvyra dirba universitete.		
3. Bjornas supranta rusiškai.		
4. Veronika yra iš Čekijos.		
5. Veronika dirba Vilniuje.		
6. Veronika kalba lietuviškai.		

2 **Irašykite praleistus žodžius.**

Bjornas yra švedas. Jis yra iš *Norvegijos*, iš Bjornas dabar gyvena Jis dirba Bjornas kalba , , bet nekalba Veronika nedirba, ji Ji yra iš labai gerai kalba lietuviškai.

3 **Pabaikite sakinius.**

1. Bjornas yra švedas, o aš esu
2. Bjornas Vilniuje, o aš
3. Bjornas universitete, o aš norvegiškai, o aš
4. Bjornas gerai iš Čekijos, o aš
5. Veronika Prahoje, o aš
6. Veronika